

Dosarul nr. 2ra-1909/21
2-17196188-01-2ra-26112021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malîi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Sîrghii împotriva Argentinei Cireș, intervenient accesoriu Valerian Ciocan cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu și a fost menținută hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 15 septembrie 2017, Andrei Sîrghii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Argentinei Cireș, intervenient accesoriu Valerian Ciocan cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 30 mai 2011, fiind în relații de căsătorie cu Argentina Cireș, în temeiul recipisei, a împrumutat pentru necesitățile familiei de la nașul de cununie al familiei Valerian Ciocan, sumele de 11 740 de lei, 850 de dolari SUA și 1450 de euro, care urmau a fi rambursate până la 01 august 2013. De asemenea, la 13 februarie 2012, a mai luat cu împrumut de la Valerian Ciocan suma de 27 000 de lei pentru necesitățile familiei, data scadentă de rambursare a sumei fiind 01 august 2013.

A comunicat că în temeiul somației expediate de către Valerian Ciocan, la 18 mai 2016, adresată pe numele lui și al Argentinei Cireș, a fost solicitată restituirea în totalitate a sumelor împrumutate în termen de 15 zile de la data recepționării somației.

Astfel, la 25 iulie 2016, a restituit integral sumele cu titlu de împrumut, fapt care a fost consemnat de către Valerian Ciocan în recipisa întocmită și semnată de către acesta.

A precizat că toate sumele au fost împrumutate pentru necesitățile familiei și anume, în scopul efectuării lucrărilor de reparație a casei de locuit ce aparține mamei Argentinei Cireș, unde dâșii au locuit în timpul căsătoriei, care a încetat la 04 martie 2013.

Reclamantul a subliniat că sumele cu titlu de împrumut au fost restituite integral de către el, însă, dat fiind faptul că banii au fost împrumutați în timpul căsătoriei și pentru necesitățile familiei, Argentina Cireș urmează să îi restituie 1/2 din suma împrumutată.

A menționat că la 09 iunie 2017, a expediat în adresa pârâtei o somație, prin care a solicitat restituirea în termen de 15 zile de la data recepționării somației a 1/2 din sumele împrumutate și anume 5 870 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro conform recipisei din 30 mai 2011, precum și 13 500 de lei conform recipisei din 13 ianuarie 2012. Însă, Argentina Cireș nu și-a onorat obligațiile sale și până în prezent nu a achitat sumele solicitate.

Andrei Sîrghii și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 19, 24 din Codul familiei și art. 371, 514 din Codul civil, solicitând încasarea din contul Argentinei Cireș în beneficiul său a sumelor cu titlu de împrumut în mărime de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro.

Prin hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 22 aprilie 2019 Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu și a fost casată hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă. A fost încasată de la Argentina Cireș în beneficiul lui Andrei Sîrghii datoria în sumă de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro, convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data achitării.

Prin decizia din 25 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Argentina Cireș și a fost casată integral decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu și a fost menținută hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, solicitând restituirea a 1/2 din sumele împrumutate, Andrei Sîrghii a prezentat doar recipisele întocmite între el și Ciocan Valerian, fără a prezenta alte probe în susținerea poziției expuse, care ar

confirma cunoașterea cu certitudine de către Argentina Cireș despre sumele împrumutate, cât și confirmarea faptului că acestea au fost investite pentru renovarea bunului imobil în care locuiește ultima, după cum susține în cererea de chemare în judecată. Astfel, prima instanță corect a concluzionat că reclamantul nu a probat prin probe pertinente care bunuri comune ale soților au sporit în perioada împrumutării banilor, iar, simpla mențiune în recipisă că împrumutul ar fi fost luat pentru necesități familiale, nu este suficientă pentru a stabili destinația împrumutului, cât și faptul că Cireș Argentina a cunoscut despre sumele împrumutate de la nașul acestora de cununie.

Instanța de apel a mai indicat că, în cadrul examinării cauzei cu privire la desfacerea căsătoriei, Sîrghii Andrei a declarat că litigii patrimoniale între soți nu există. Astfel, între părțile în litigiu nu a fost înaintată acțiune cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie a soților, pentru a stabili care este cota-parte ce le-ar reveni fiecăruia dintre soți, care este patrimoniul ce urmează a fi partajat: active și pasive.

În același context, Curtea de Apel Chișinău a notat că, datoriile comune pot fi împărțite între soți doar în prezența unui probatoriu pertinent, precum și în cadrul unei acțiuni de partajare a averii între soți, or, în lipsa probelor întru susținerea celor invocate, pretențiile reclamantului privind încasarea a 1/2 din sume, prin prisma art. 24 alin. (2) din Codul familiei, nu pot fi admise.

La data de 22 noiembrie 2021 Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au fost reiterate circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Reprezentantul recurentului a invocat că, în corespundere cu prevederile art. 24 din Codul familiei, soții răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile care au fost asumate în interesul familiei, fie și doar de unul dintre soți. Pentru a proba că intimata a cunoscut anterior despre sumele împrumutate, au fost anexate cererea prealabilă și avizul de recepționare expediate de Ciorcan Valeria către Cireș Argentina și Sîrghii Andrei în luna mai 2016, prin care solicită restituirea sumei. De asemenea, a fost anexată hotărârea din 10 februarie 2016 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a fost respinsă acțiunea înaintată de Cireș Argentina împotriva lui Sîrghii Andrei privind decăderea din drepturile părintești, unde s-a reținut că ultimul nu cu rea-credință nu a achitat pensia de întreținere, fiind stabilită imposibilitatea reală a acestuia de a achita pensia reieșind din situația financiară dificilă. La acel moment, datoria pe care o restituia Sîrghii Andrei de unul singur era o circumstanță reală și temeinică.

A notat că existența acestei datorii din timpul căsătoriei cu Sîrghii Andrei, nu a fost anterior contestată sau negată de către intimată. La fel, intimata nu a negat nici faptul că bunul imobil a fost reparat și reconstruit din banii împrumutați. Mai mult ca atât, în referința depusă în instanța de fond, Cireș Argentina face trimitere la argumentele lui Sîrghii Andrei din referința din cadrul cauzei privind desfacerea

căsătoriei, precum că ultimul, trăind la mama soacră și fiind specialist în construcții, din sursele și veniturile lui și ale soției, au construit o anexă la casă.

Avocatul a mai indicat că, deși intimata a susținut că nu a avut necesitate de a lua bani cu împrumut, totuși, nu a putut demonstra din care surse financiare au fost făcute lucrările de reconstrucție a casei fostei soacre.

Consideră că instanța de apel neîntemeiat a conchis că Cireș Argentina nu a cunoscut despre banii luați cu împrumut, aceste afirmații ale ultimei fiind doar o poziție de apărare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 30 iunie 2021.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 13723, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Andrei Sîrghii și a avocatului Ana Bolboceanu la data de 14 septembrie 2021 (f.d. 227, volumul I). Conform ștampilei aplicate pe plic de către organul poștal, avocatul Ana Bolboceanu a primit decizia la 24 septembrie 2021 (f.d. 6, volumul II).

Astfel, recursul, declarat la 22 noiembrie 2021, este în termen.

La data de 25 noiembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa Argentinei Cireș și a lui Valerian Ciocan (f.d. 92, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh